

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 26. september 2022

Sak

2022/0864 Storstuas Venner – org.nr. 920 529 283 – klage over vedtak om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Til stede: Leder Martin Hennig, medlem Shabneet K. Bains og medlem Elisabet Ekberg

Sakens bakgrunn

Storstuas Venner (klager) søkte 7. august 2021 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2020. Søknaden gjaldt et kompensasjonsbeløp på 166 135 kroner etter forenklet modell.

Lotteritilsynet avslo søknaden 16. desember 2021, med den begrunnelse at organisasjonen er lukket. Tilsynet påpekte også at klager ikke er en demokratisk forening, og at midler blir overført til virksomheter som ikke er kompensasjonsberettiget, samt at ved en eventuell oppløsning skal midler fortrinnsvis tilfalle disse.

Lotteritilsynet innvilget klagers anmodning om utsatt klagefrist til 24. januar 2022. Klager påklaget vedtaket samme dag som den utsatte klagefristen utløp. Klager viser til at det ikke var intensjonen å lage en lukket forening, og at det er arbeidet med nye vedtekter som er vedlagt klagen. Ifølge klager må tilsynet se hen til intensjonen og ikke ordlyden i vedtektene ved vurderingen. Klager viser til at foreningen bygger på og er avhengig av frivillig innsats. Foreningen driver den religiøse virksomheten i lokalene til Storstua omsorgs- og konferansesenter, og har inngått en avtale med dem om leie av rom/mat til talere, sangere og frivillige medarbeidere. Møtevirksomhet og innsamling av midler til omsorgsarbeidet, er klagers hovedaktivitet.

Klager fremhever at kontantoverføringene til Storstua omsorgs- og konferansesenter er rene gaveinntekter, og at disse i fremtiden vil bli mindre, muligens falle bort, da møteaktiviteten er økende. Storstua omsorgs- og konferansesenter er ifølge klager avhengig av gaveinntektene. Ifølge klager henvendte foreningen seg til Lotteritilsynet og ba om tilbakemelding på om kontantoverføringene var kompensasjonsberettiget. Klager hevder at tilsynet bekreftet at kontantoverføringene kunne inngå i klagers søknadsgrunnlag, ettersom søknadsgrunnlaget er under 5 000 000 kroner. Ifølge klager ble imidlertid kontantoverføringene strøket fra søknadsbeløpet. Klager viser avslutningsvis til at foreningen fikk utbetalt merverdiavgiftskompensasjon for

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

søknadsåret 2020, og ber tilsynet omgjøre vedtaket slik at foreningen får utbetalt merverdiavgiftskompensasjon, eventuelt med et redusert beløp. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.

Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak og oversendte klagen med innstilling 30. mai 2022 til Lotterinemnda for behandling.

Det rettslige grunnlaget

Det rettslige grunnlaget er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften).

I forskriften § 3 tredje ledd bokstav c fremgår det at det ikke gis kompensasjon til «organisasjoner som er lukket, det vil si organisasjoner som ikke er åpne for allmennheten hvor dette ellers hadde vært naturlig.»

Organisasjonen må oppfylle kravene i forskriften både på søknadstidspunktet og utbetalingstidspunktet, jf. forskriften § 5 andre ledd.

Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

Storstuas Venner sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 16. desember 2021 om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon.

Lotteritilsynet vurderte klagers organisasjon som lukket, slik at unntaket fra merverdiavgiftskompensasjon i forskriften § 3 tredje ledd bokstav c kom til anvendelse.

I høringsnotat 11. desember 2017 om «Ny forskrift om merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner» punkt 2.4.4 har Kulturdepartementet uttalt følgende om formålet og praktiseringen av forskriften § 3 tredje ledd bokstav c:

«[f]ormålet med ordningen er å fremme frivillig aktivitet. I forslag til nytt regelverk om Norsk Tippings overskudd til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner heter det at «lukkede organisasjoner er ikke åpne for allmennheten og skal ikke motta tilskudd. Det innebærer eksempelvis at organisasjoner der eksisterende medlemmer skal godkjenne nye medlemmer ikke regnes som støtteberettiget», jf. høringsnotat av 16. august punkt. 3.2.3. Departementet legger opp til at lukkede organisasjoner ikke skal motta kompensasjon. Lukkede organisasjoner defineres her som organisasjoner som ikke er åpne for allmennheten hvor dette ellers hadde vært naturlig. Slike organisasjoner kjennetegnes ved at nye medlemmer må anbefales eller inviteres av eksisterende medlemmer [...].»

Det følger av forskriften § 5 andre ledd at organisasjonene som søker om merverdiavgiftskompensasjon må oppfylle kravene i forskriften både på søknadstidspunktet og utbetalingstidspunktet. Ved Lotterinemndas vurdering av om organisasjonen er lukket, tas det utgangspunkt i klagers vedtekter på søknadstidspunktet. Planlagte eller etterfølgende endringer i vedtektene og drift får ikke betydning for vurderingen.

I egenerklæringsskjemaet står det at foreningen skal drive religiøse møter, og dekke honorarer og opphold. Foreningen skal være en støtteforening for Storstua omsorgs- og konferansesenter og Storstua Ettervern. Hovedaktiviteten er innsamling av gaver på møter og faste støttepartnere.

Det følger av klagers vedtekter § 1 at medlemmer i foreningen rekrutteres «ved personlig kontakt fra andre medlemmer». Videre slår vedtektene fast at nye medlemmer må godkjennes av styret.

Selv om klager definerer seg som åpen og utfører frivillig arbeid utad, fremstår klager som en lukket organisasjon med virksomhet som ikke er åpen for allmennheten hvor dette ellers hadde vært naturlig. Vedtektene har bestemmelser om at nye medlemmer rekrutteres ved personlig kontakt fra eksisterende medlemmer og etter godkjenning av styret. Etter Lotterinemndas vurdering må dette likestilles med krav om invitasjon fra eksisterende medlemmer, som i høringsnotat 2017 uttrykkelig ble nevnt som et eksempel på forhold som tilsier at en organisasjon anses som lukket. Etter nemndas syn er det ikke noe i klagers formål eller virke som tilsier at det er naturlig å ha slike kriterier for medlemskap, se Lotterinemndas vedtak i sak 2021/1142. Klager kan ikke høres med at det ikke var deres intensjon å lage en lukket forening. Det er organisasjonens ansvar å sørge for at vedtektene blir utformet på en måte som gir et riktig bilde av forholdene i praksis.

På bakgrunn av dette har Lotterinemnda kommet til at klager ikke er åpen for allmennheten hvor dette ellers hadde vært naturlig, og klager er følgelig en lukket organisasjon som ikke er kompensasjonsberettiget.

Til klagers anførsel om at de tidligere har mottatt merverdiavgiftskompensasjon, vil Lotterinemnda bemerke at dette vedtaket gjelder klage 24. januar 2022 på Lotteritilsynets vedtak 16. desember 2021, som vurderes uavhengig av hvilke vedtak som er truffet basert på tidligere års søknader. At klager har mottatt merverdiavgiftskompensasjon ved tidligere tildelinger innebærer ingen garanti for tildeling i fremtidige saker. Etter nemndas syn må forvaltningen ha adgang til å korrigere praksis, slik at gjeldende praksis blir i overensstemmelse med regelverket.

Lotterinemnda finner ikke grunn til å vurdere om klager er en demokratisk forening eller om klager overfører midler til virksomheter som ikke er kompensasjonsberettiget, ettersom nemnda har kommet til at klager er en lukket organisasjon som er unntatt fra ordningen på dette grunnlaget.

Klagen kan med dette ikke føre frem.

Konklusjon

Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at tilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er godkjent elektronisk